KOMISIA/NEMECKO

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 10. novembra 2005 *

Vo veci C-197/04,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 30. apríla 2004,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: K. Gross, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Spolkovej republike Nemecko, v zastúpení: C.-D. Quassowski, A. Tiemann a U. Forsthoff, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts, E. Juhász, M. Ilešič a E. Levits (spravodajca),

generálny advokát: F. G. Jacobs,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. mája 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. júla 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Komisia Európskych spoločenstiev domáha, aby Súdny dvor určil, že Spolková republika Nemecko si tým, že na tabakové rolky predávané pod názvom „West Single Packs" uplatnila daňovú sadzbu platnú pre jemne rezaný tabak určený na vlastnoručne šúľané cigarety, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 písm. b) smernice Rady 95/59/ES z 27. novembra 1995 o iných daniach, ktoré ovplyvňujú spotrebu vyrobeného tabaku, ako je daň z obratu (Ú. v. ES L 291, s. 40;

Mim. vyd. 09/001, s. 283), a z článku 2 prvého odseku smernice Rady 92/79/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii daní z cigariet (Ú. v. ES L 316, s. 8; Mim. vyd. 03/013, s. 202).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Podľa odôvodnenia č. 14 smernice 95/59 „tabakové rolky, ktoré sú ako také vyrábané jednoduchým postupom a nie priemyselným spôsobom a sú určené k fajčeniu [tabakové rolky, ktoré sú po vykonaní jednoduchého manuálneho postupu okamžite vhodné na fajčenie — *neoficiálny preklad*], je potrebné vzhľadom na jednotné zdaňovanie týchto produktov, taktiež posudzovať ako cigarety".

3 V zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59 sa za cigarety považujú „tabakové rolky, ktoré sa dajú jednoduchým, nie priemyselným postupom vtlačiť do papierového cigaretového puzdra".

4 Článok 4 ods. 1 druhý pododsek smernice 95/59 v znení smernice Rady 1999/81/ES z 29. júla 1999 (Ú. v. ES L 211, s. 47; Mim. vyd. 09/001, s. 326) stanovuje, že „Spolková republika Nemecko môže do 31. decembra 2001 vrátane tabakové rolky uvedené pod písmenom b) zdaňovať prinajmenšom podľa sadzby platnej pre jemne rezaný tabak určený na vlastnoručne šúľané cigarety, príp. sumou platnou pre tento tabak."

5 Smernica 92/79 a smernica Rady 92/80/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii daní z tabakových výrobkov s výnimkou cigariet (Ú. v. ES L 316, s. 10; Mim. vyd. 03/013, s. 204) stanovujú minimálne sadzby spotrebných daní platné pre cigarety a tabak. Podľa týchto dvoch smerníc je minimálna spotrebná daň z jemne rezaného tabaku zjavne nižšia ako z cigariet.

Vnútroštátna právna úprava

6 Článok 2 ods. 2 bod 2 zákona o dani z tabaku (Tabaksteuergesetz) preberá článok 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59, pričom zachováva podstatu jeho znenia.

7 Článok 4 ods. 1 body 1 a 3 uvedeného zákona stanovuje sadzby spotrebných daní pre cigarety a jemne rezaný tabak na fajčenie. Tieto sadzby sú v súlade s minimálnymi sadzbami stanovenými právnou úpravou Spoločenstva.

8 Zo spisu vyplýva, že v Spolkovej republike Nemecko sa na „West Single Packs" uplatňuje najnižšia sadzba, ktorá zodpovedá sadzbe pre jemne rezaný tabak určený na vlastnoručne šúľané cigarety.

Konanie pred podaním žaloby

9 Výzvou z 18. októbra 2002 Komisia Spolkovej republike Nemecko oznámila, že Spolková republika Nemecko podľa nej porušuje ustanovenia smerníc 95/59 a 92/79

tým, že výrobok „West Single Packs" zdaňuje sadzbou spotrebnej dane uplatňovanej na jemne rezaný tabak. Podľa Komisie mal byť uvedený výrobok zdaňovaný sadzbou pre cigarety.

10 Vo svojej odpovedi z 18. decembra 2002 nemecká vláda spochybnila výhradu Komisie. Listom z 11. júla 2003 jej preto Komisia zaslala odôvodnené stanovisko, vyzývajúc tento členský štát na prijatie opatrení potrebných na odstránenie tohto porušenia, a to v dvojmesačnej lehote od doručenia tohto stanoviska.

11 Oznámením zo 4. septembra 2003 nemecká vláda Komisii odpovedala, že na svojom stanovisku trvá a že naďalej zastáva názor, že „West Single Packs" nie sú cigaretami.

12 Za týchto podmienok sa Komisia rozhodla podať žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

13 Pokiaľ ide o výklad článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59, Komisia tvrdí, že po prvé toto ustanovenie rozlišuje medzi nie priemyselným a priemyselným postupom.

Prídavné meno „jednoduchý" slúži v tomto kontexte výlučne na spresnenie prídavného mena „nie priemyselný".

14 Po druhé Komisia tvrdí, že systematická analýza smernice 95/59 ukazuje, že jej cieľom je vymedziť rozličné kategórie tabakových výrobkov. Ich zdanenie závisí od ich zaradenia do jednej z kategórií, takže nepresnosti v zaradení uvedených výrobkov môžu mať priamo za následok závažné narušenie hospodárskej súťaže.

15 Aby sa vyhlo ťažkostiam pri zaradení, Komisia navrhuje vykonať objektívnu analýzu, ktorou sa určí, či výrobný postup je „jednoduchým, nie priemyselným postupom". Podľa nej sa treba v rámci tejto analýzy pridržať objektívneho kritéria, ktorým by malo byť kritérium konečného výrobku, ktorého forma je úplne zhodná s cigaretou vyrobenou len priemyselným spôsobom, a to pokiaľ ide o množstvo použitého tabaku, ako aj mieru výplne alebo hustoty vyplnenia. Komisia sa domnieva, že v prípade jemne rezaného tabaku závisí vzhľad konečného výrobku z väčšej časti od zručnosti spotrebiteľa a nemožno ho následne porovnávať s cigaretou vyrobenou priemyselným postupom. Naproti tomu pri hotových tabakových rolkách, ktoré sa vďaka čisto manuálnemu, teda „nie priemyselnému", postupu vkladajú do hotových cigaretových puzdier, je konečný výrobok vo veľmi veľkej miere zhodný s cigaretou vyrobenou priemyselným postupom.

16 Komisia ďalej pripomína, že cieľom skúmaného ustanovenia, ako to vyjadruje odôvodnenie č. 14 smernice 95/59, je zabezpečiť jednotné zdaňovanie cigariet. Preto by sa výrobca cigariet nemal vyhnúť vyššiemu zdaneniu, ktoré sa vzťahuje na cigarety, tým, že jednoducho vynechá poslednú fázu výroby a ponechá na starosti spotrebiteľovi, aby si sám vyrobil výrobok skoro zhodný s cigaretou.

17 Komisia navyše zdôrazňuje, že v zmysle článku 4 ods. 1 druhého pododseku smernice 95/59 Spolková republika Nemecko mohla až do 31. decembra 2001 vrátane zdaňovať tabakové rolky uvedené pod písmenom b) tohto ustanovenia prinajmenšom podľa sadzby platnej pre jemne rezaný tabak. Komisia sa domnieva, že toto ustanovenie, ktoré stanovuje odchýlku, sa týka najmä výrobkov, akými sú „West Single Packs". Odchýlka v tomto ustanovení by pritom nebola potrebná, keby sa na výrobky, akými sú „West Single Packs", muselo hľadieť ako na jemne rezaný tabak a nie ako na cigarety.

18 Z tohto hľadiska sa Komisia domnieva, že pojem „jednoduchý, nie priemyselný postup" uvedený v článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59 možno vykladať zoširoka. Za cigarety v zmysle tohto ustanovenia by sa tak mali považovať všetky výrobky, ktoré spotrebiteľ vyrobí bez veľkej ručnej manipulácie, počnúc hotovými tabakovými rolkami a cigaretovými puzdrami, a ktoré sú vo veľmi veľkej miere zhodné s priemyselne vyrobenými cigaretami.

19 Pokiaľ ide o uplatnenie takto definovaného právneho rámca na výrobok „West Single Packs", Komisia odkazuje na medzinárodné uverejnenie týkajúce sa patentovania „West Single Packs" (uverejnené v súlade so zmluvou o patentovej spolupráci pod označením „balenie pre jemný rez"). Podľa tohto uverejnenia ide o výrobok, ktorý spotrebiteľovi ponúka možnosť vyrobiť si úplne jednoducho, sám a bez ťažkostí, cigaretu zo všetkých hľadísk porovnateľnú s priemyselne vyrobenou cigaretou, na ktorú sa navyše vzťahuje daňové zvýhodnenie jemne rezaného tabaku. Preto sa Komisia domnieva, že kritériá týkajúce sa uplatnenia článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59 sú v tomto prípade splnené a že dotknuté výrobky, akými sú „West Single Packs", treba klasifikovať do kategórie cigariet.

20 Nemecká vláda zastáva názor, že kritériá použité Komisiou na účely výkladu článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59 nespĺňajú v rozhodujúcich bodoch požiadavky objektivity a jednotného výkladu.

21 Nemecká vláda je predovšetkým toho názoru, že znenie ustanovenia vytvára s prídavným menom „jednoduchý" dodatočné kritérium s vlastným významom, rovnako ako prídavné meno „nie priemyselný". Sledujúc logiku Komisie, podľa ktorej prídavné meno „jednoduchý" len spresňuje prídavné meno „nie priemyselný", sa treba pýtať, ako klasifikovať „zložité, nie priemyselné postupy" a „jednoduché priemyselné postupy". Podľa tejto vlády v prípade uplatnenia výkladu Komisie tieto dve kategórie zostanú mimo rozsahu pôsobnosti predmetného ustanovenia.

22 V tejto súvislosti sa uvedená vláda domnieva, že na to, aby sa naplnil cieľ smernice 95/59, ktorým je stanoviť jasnú hranicu medzi týmito dvoma kategóriami výrobkov, je nevyhnutné použiť tieto dve kritériá: postup musí byť „jednoduchý" a musí mať „nie priemyselný" charakter. Ak by bol braný do úvahy len „nie priemyselný" charakter, nebolo by viac možné odôvodniť ohraničenie vo vzťahu k zdaneniu jemne rezaného tabaku. Toto kritérium by totiž spotrebiteľovi umožňovalo vyrobiť si cigaretu sám nie priemyselným spôsobom a cieľovým konečným produktom by bola rovnako cigareta.

23 Pokiaľ ide o vymedzenie týchto dvoch kategórií výrobkov na základe kritéria kvality konečného výrobku, nemecká vláda zdôrazňuje, že smernica 95/59 zjavne také kritérium nezohľadňuje, ale zohľadňuje „výrobný postup" potrebný na výrobu tohto konečného výrobku.

24 Po tomto definovaní právneho rámca použiteľného na výrobok „West Single Packs" je nemecká vláda na jednej strane takého názoru, že predpokladom zhotovenia cigarety z „West Single Packs" je niekoľko po sebe nasledujúcich krokov, ktoré vyžadujú presné a skúsené zaobchádzanie. Odkazuje najmä na skutočnosť, že osoby, ktoré sa zúčastnili skúšky, uviedli, že používanie „West Single Packs" bolo zložité, málo praktické a vyžadovalo veľa nácviku, čo nenabáda k jeho kvalifikovaniu ako „jednoduchého".

25 Na druhej strane táto vláda tvrdí, že dokumentácia týkajúca sa patentu „West Single Packs" neumožňuje posúdiť prvok „jednoduchého, nie priemyselného postupu", keďže jej cieľom je propagácia novosti výrobku.

Posúdenie Súdnym dvorom

26 Existenciu nesplnenia povinnosti, ktoré tvrdí Komisia, podmieňuje konštatovanie, že na výrobok „West Single Packs" sa vzťahuje definícia „cigarety" v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59.

27 V tejto súvislosti treba uviesť, rovnako ako to tvrdí generálny advokát v bode 27 svojich návrhov, že zo znenia jednotlivých častí smernice 95/59, najmä jej článkov 4 až 6, ako aj jej odôvodnenia č. 14 vyplýva, že úmyslom zákonodarcu Spoločenstva bolo jasne rozlíšiť na jednej strane medzi ručne zhotovenými tabakovými „rolkami" považovanými za cigarety a na druhej strane tabakom na fajčenie „určeným na vlastnoručne šúľané cigarety". Zavádza sa tak jasné obsahové rozlíšenie medzi tabakom upraveným do jednotky vo forme a veľkosti cigarety už výrobcom a medzi sypaným tabakom, ktorému musí dať túto formu fajčiar.

28 Toto konštatovanie podporuje legislatívny vývoj v oblasti iných daní ako dane z obratu, ktoré ovplyvňujú spotrebu vyrobeného tabaku. Zákonodarca Spoločenstva totiž smernicou Rady 92/78/EHS z 19. októbra 1992, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 72/464/EHS a 79/32/EHS o iných daniach ako daň z obratu, ktoré ovplyvňujú spotrebu výrobkov z tabaku (Ú. v. ES L 316, s. 5), rozšíril definíciu „cigariet" tak, že do nej zaradil najmä „tabakové rolky, ktoré sa dajú jednoduchým, nie priemyselným spôsobom vtlačiť do papierového cigaretového puzdra".

29 V tomto prípade nebolo spochybnené, že výrobok „West Single Packs" pozostáva z tabakových roliek v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59.

30 Ešte je vhodné preskúmať, či tento výrobok zodpovedá tabakovým rolkám, „ktoré sa dajú jednoduchým, nie priemyselným postupom vtlačiť do papierového cigaretového puzdra" v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59, čo je ustanovenie uvedené Komisiou v jej žalobe.

31 V tejto súvislosti, ako to uvádza generálny advokát v bode 25 svojich návrhov a ako to potvrdila názorná ukážka predvedená na pojednávaní splnomocneným zástupcom Komisie, zhotovenie cigarety z vyrobenej zložky „West Single Packs" predpokladá ľahký, nie priemyselný postup spočívajúci z jednoduchého vloženia uvedenej zložky s jej hliníkovým balením do papierového cigaretového puzdra a následného vytiahnutia tohto balenia, ponechajúc tak tabak v puzdre.

32 Z toho vyplýva, že predmetné tabakové rolky sa vtláčajú do cigaretového puzdra jednoduchým, nie priemyselným postupom. Tým sú splnené všetky kritériá uvedené v článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59.

33 Treba teda konštatovať, že Spolková republika Nemecko si tým, že na „West Single Packs" uplatnila daňovú sadzbu platnú pre jemne rezaný tabak určený na vlastnoručne šúľané cigarety, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 95/59 a článku 2 prvého odseku smernice 92/79.

O trovách

34 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania a Spolková republika Nemecko nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Spolková republika Nemecko si tým, že na tabakové rolky predávané pod názvom „West Single Packs" uplatnila daňovú sadzbu platnú pre jemne rezaný tabak určený na vlastnoručne šúľané cigarety, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 písm. b) smernice Rady 95/59/ES z 27. novembra 1995 o iných daniach, ktoré ovplyvňujú spotrebu**

vyrobeného tabaku, ako je daň z obratu, a článku 2 prvého odseku smernice Rady 92/79/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii daní z cigariet.

2. Spolková republika Nemecko je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy